

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

DISQUISITIO V.

Utrum ex appellatione à Concilio ad Papam, vel contra à Papa ad universalem Synodum validè demonstretur Summi Pontificis supra Concilium superioritas?

S. I.

HOc punctum cum Authoribus à se allegatis nervosè tractat Author tractatus de libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ lib. 5. cap. 14. Adstruitur, inquit, etiã Papæ superioritas ijs omnibus argumentis, quæ probant, supremum esse Romani Pontificis Tribunal, nec ab illo licere appellare; Aliorum fortè hominum causas (inquit Ennodius Diaconus, cuius doctrinam recepit, & approbavit, tanquam sua Decreta, Concilium Romanum V. sub Symmacho Papà, quemquæ aliâ occasione jam supra citavimus) Deus voluit per homines terminari; Sedis istius Præsulem suo sinè questione reservavit arbitrio; voluit B. Petri Successores celo tantum debere innocentiam. Præmisserat autem, Concilio potestatem, quam aliàs non habuisset, ad iudicandum Papam, ab ipso Pontifice concessam: iudicia & iste voluit, amavit, attraxit, ingressus est: & quod posset fidelium corda doloris justis aculeis excitare, venerando Concilio auctoritatem, etiã contra se, si mereretur, indulsit.

Concilium Lateranense sub Alexandro III. majorem vult adhiberi cautelam in eligendo Romano Pontifice, quia Episcoporum quidem reliquorum electio, vel electus Episcopus, emendandi poterunt, sed quoad Romanam Ecclesiam non poterit ad superiorem haberi recursus. Concilij Lateranensis sub Leone X. testimonium protulimus supra.

Cæterum si in propria causa Romani Pontificis audiri debent (fieret autem illis magna injuria, præsertim sanctitate, doctrinâ, & prudentiâ conspicuis, si non audirentur) plurimi sunt, qui hanc suæ Sedi auctoritatem vindicârunt. In collectione Luca Holstenij in Synodo Romana num. 8. Bonifacius Roto Thessalonicensi scribit. Talia scripta direximus, quibus universi fratres intelligant, primo convenire se citra conscientiam minime debuisse: deinde de nostro non esse iudicio retractandum. Nunquam etenim licuit de eo rursus, quod semel statutum est ab Apostolica Sede, tractari.

S. Gelasius in Epist. 3. jam citatâ, quæ est ad Episcopos Dardaniam; Cuncta, inquit, per mundum novit Ecclesia, quoniam quorumlibet sententijs ligata Pontificum, Sedes B. Petri Apostoli jus habeat resolvendi, utpote quod de omni Ecclesia fas habeat iudicandi, neque cuiquam de ejus liceat iudicare iudicio: Si quidem ad illam de qualibet mundi parte Canones appellari voluerint, ab illa autem nemo sit appellari permissus. Deinde varijs exemplis confirmat auctoritatem Summi Pontificis supra Concilia; Sed nec illa, præterimus, quod Apostolica Sedes frequenter, ut dictum est, mere majorum etiã

sinè ullâ Synodo præcedente, & absolvendi; quos Synodus iniquè damnaverat, & damnandi à nullâ existente Synodo, quos oportuit, habuerit facultatem: sanctæ memoriæ quippe Athanasium Synodus Orientalis addixerat, quem tamen exceptum Sedes Apostolica, quia damnationi Græcorum non consensit, absolvit; itè iniquè sanctæ memoriæ Flaviani Pontificum congregatione damnatum pari tenore, quoniam sola Sedes Apostolica non consensit, absolvit; potiusque, qui illuc receptus fuerat, Dioscorum, secundæ Sedis Præsulem, suâ auctoritate damnavit, & impiam Synodum non consentiendâ submovit, &c. Idem scribit Epist. 4. seu com-munitorio ad Faustum. Nobis opponunt Canones, dum nesciunt, quid loquantur, contra quos hoc ipso venire se produnt, quod Sanctæ Sedi sana, rectâque suadenti parere fugiunt. Ipsi sunt Canones, qui appellationes totius Ecclesiæ ad hujus Sedis examen voluere deferri; ab ipsa verò nunquam prorsus appellari sanxerunt, ac per hoc illam de tota Ecclesia iudicare, ipsam ad nullius commeari iudicium. Nec de ejus unquam præceperunt iudicio iudicare, sententiãque illius constituerunt, non oportere dissolvi, cuius potius sequenda decreta mandârunt.

Gelasium secutus & imitatus est Nicolaus I. epist. 8. etiã supra citatâ, quæ est ad Imperatorem Michaelen: Quoniam, inquit cum secundum Canones, uti est major auctoritas, iudicium inferiorum sit adrendum ad dissolvendum, scilicet, vel ad roborandum, patet profectò, Sedis Apostolicæ, cuius auctoritate major non est iudicium à nemine fore retractandum, neque cuiquam de ejus liceat iudicare iudicio, si quidem ad illam de qualibet mundi parte Canones appellari voluerint, ab illa autem nemo sit appellari permissus. Iuxta quod & Bonifacius, atque Gelasius sanctissimi Præsules, non suis adinventionibus, sed Ecclesiæ Romanæ consuetudines non ignorantes, dicunt.

Non minùs perspicua est Pothalis II. sententia Epistolâ ad Archiepiscopum Polonia, relatâ à Baronio è Codice Vaticano ad annum 1102. Ajunt, in Concilijs statutum non inveniri, quasi Romana Ecclesiæ legem Concilia illa præberint, cum omnia Concilia per Ecclesiæ Romanæ auctoritatem, & facta sint, & robur acceperint, & in eorum statutis Romana patenter auctoritas excipiat.

Denique nec ipsi Antesignani auctoritatis Conciliaris ausi sunt indiscriminatim asserere, à Summo Pontifice posse ad Concilium provocare in quolibet casu. Non est fas (inquit Ioannes Gersonius Tractatu, quomodo, & an liceat in causis fidei à Summo Pontifice appellare à Papa, vel ejus iudicium in causis fidei declinare) appellare à Papa, vel ejus iudicium in causis fidei declinare, non quidem pro omni, & in omni casu, sed quando facit id, quod in se est, & quando non apparet devius à fide, sed ambulat rectè ad veritatem Evangelij sinè personarum acceptione. (Ecce quibus in casibus secundum Gersonium à Summo Pontifice non licet appellare) Porro Dominus noster tollere poterit efficaciter suspensionem sinistram, quæ contra Sanctitatem suam fieri posset, si dicta sua factis compenset: hoc est, si sponte, nullo requirente, damnet illam doctrinam pestiferam, & crudellem contra Polonos cum similibus alijs, cum

tali celeritate, & rigore, qualem fidei materia vergens in scandalum, & perniciem Reipublicæ postulat, & requirit, procul abjectâ quâvis acceptatione personarum.

8. Materiam istam egregiè tractat Franciscus Victoria relectione 4. *proposit. 20.* ubi appellationes istas rejiciens, post alias solidas probationes addit; Præterea hoc probatur experientia, & exemplis, quæ in moralibus faciunt magnam probationem. Omnes enim appellationes hæcenus factæ ad Concilium, malè cesserunt, & tandè devenerunt in schisma aliquod, vel etiã hæresim. 3. Quia hoc esset magna occasio perturbationis in Ecclesia: quia si Papa timeret, ne facta ejus deberent rescindi in Concilio, nunquam vellet congregare Concilium, cum magnâ jacturâ profectò rerum Ecclesiasticarum; & congregare sine illo, vel non licet, vel esset valde difficile. Semper enim erunt aliqui, imò major pars, qui velint sequi partes Pontificis, & unus Princeps saveret Concilio, aliis Pontifici; & sic nihil pacificè, nec ad utilitatem Ecclesiæ fieri posset: imò essent multò majores perturbationes, ut experientia compertum est. Nec minùs acriter illas appellationes impugnat Nauclerus de Monarch. Eccles. lib. 3. cap. 10. Quintum denique, inquit, ac postremum de præcipuis privilegium illud est, de quo hic questio vertitur, quod supra tetigimus, contra quod ridicula sunt à quibusdam Schismaticorum partes sua partim malitiâ, partim imperitiâ sumentibus, objectiones, nonnullaque ad suam confirmandam rebellionem exempla producuntur, quæ à doctissimo nostræ ætatis Theologo viro sanctissima vita Valeo, eruditè resutata, & explosa studiosus Lector videre poterit. Tot sacris Ecclesiæ Decretis, Canonibusque veluti Divini sancti Spiritus oraculis ritè consideratis, justoque ratiocinio, Theologicæque sapientiæ trutinatis examine, quàm juste spiritualitatem anathematis gladium contra provocantes à Pontifici Monarchæ judicio ad futurum Concilium, à sanctissimis Sedis Apostolicæ Præsulibus evaginatum fuisse, credere debemus.

9. Testatur libertatum Ecclesiæ Gallicanæ defensor Dominus Petrus de Marca, ulum illum esse novum. Sic enim inchoat cap. 17. lib. 4. Superiore capite novam quandam rationem vidimus in Ecclesiam inveltam ab ijs, qui se Romanæ Curia censuris premi existimabant, scilicet appellationem à Papa: Decreto ad futurum Concilium. Novam dixi, quia nunquam in Ecclesia admissa fuit provocatio à Papa ad Concilium. Numero autem 4. originem notat his verbis; Primus omnium, qui appellatione ad Concilium usus est, prodit se apud Historicos Fridericus II. Imperator. Sed ut refert Matthæus Parisius in verbis à Marca relatis, Legatus Friderici appellavit à Concilio ipso generali, quod tunc scilicet anno 1245. Lugduni celebratum erat, ad aliud generalius. Appellavit pro eo ad Concilium proximo futurum generalius. Nec enim nunc omnes Prælati, vel Principum Procuratores apparent hinc im-

10. Itaque appellationum illarum origo, ut alibi videbimus, ad Gallos referenda erit, qui anno 1303. nomine Philippi, dicti Pulchri, Franciæ Regis appellarunt à Bonifacio VIII. ad futurum Concilium. Primo loco illam re-

fert, qui probationes libertatum Ecclesiæ Gallicanæ collegit, cap. 13. cujus titulus est de hujusmodi appellationibus. Verùm tunc allegabatur, aut fingebatur, Bonifacium non esse legitimum Pontificem, & perinde appellabatur ad futurum legitimum Pontificem, ut ad Concilium generale.

Nec nisi post schisma invenietur interposita appellatio absoluta à Summo Pontifice pro vero accepto, ad futurum Concilium. Itaque cum Concilium Papæ præponi caput, aperta est via ad appellandum ab illo ad istud. Multum autem verendum est, ne illæ appellationes eo sine assumantur, ut obtegatur inobedientia prætextu Concilii, quod vel impossibile, vel difficillimè haberi posse, compertum est.

Cæterum antiquorum Scriptorum in Gallia, tum in alijs provincijs Christianis doctrina erat, à Papæ sententiâ non posse provocari: ita Hincmarus Episcopus Rhemenfis tom. 2. epist. 44. quæ est ad Episcopos Diacensis Rhemenfis n. 25. Ivo Carnotensis in Decreto par. 5. cap. 9. & 10. & epist. 233. & 236. Protho Presbyter Prumiensis de statu domus Dei lib. 3. S. Thomas Archiepiscopus Cantuariensis epist. 73. S. Antoninus, & alij etiam ex recentioribus sanctæ Sedi minùs æquis, ut Carolus Feareus lib. 9. de abusu cap. 3. num. 5.

Denique cum Summo Pontifici vineæ custodia à Salvatore commissa sit, ut confessa est Synodus Chalcedonenfis in relatione ad S. Leonem; id est, cum Petro totius Ecclesiæ cura commissa sit, ut scribit S. Gregorius lib. 4. Epist. 32. cum idem officium ad singulos Petri successores transierit, & singulis eum S. Fulberto Episcopo Carnotensi epist. 22. dici possit; Dilectissime pater, cui totius Ecclesiæ cura commissa est: cum eis Gregis sit commissa custodia, ut docet S. Epiphanius de B. Petro Antiocheno cap. 4. Cum Summus Pontifex alijs quàm pluribus titulis à sanctis Patribus insigniatur, quibus significatur, unum Papam esse super Ecclesiam totius mundi, ut Episcopi Patrensis apud Liberatum Brev. cap. 22. verbis utar, quomodo illi præferendum esset Concilium generale, licet totam Ecclesiam sine Pontifice repræsentaret? Quomodo successor ejus, cui totius Ecclesiæ gubernacula tradita sunt, ut prædicat sanctus Maximus Episcopus Taurinensis homil. 3. in Natal. Beatissimorum Petri & Pauli, gubernandus ipse esset ab Ecclesiæ parte quantumvis præcipua? Sanior videtur sententia Joannis de Selva in Senatu Parisiensi Præsidis tract. de Benefic. par. 3. q. 8. num. 32. Papa, inquit, præfertur toti Concilio.

§. II.

Referuntur, ac expenduntur argumenta Adversariorum.

ARGUMENTUM

Oppositum à Tostato Abulensi Episcopo Defensor. par. 2. cap. 76.

Apparere, ait hic Author, ex fundamentis Evangelicis Matthæi 18. traditis, Christum reli,